

Duygusal Zekâ İle Yatırım Tercihleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Türkiye Örneği¹

Öğr. Gör. Dr. Mesut DOĞAN

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bayat M.Y.O İşletme Bölümü
mesutdogan07@gmail.com

Özet: Bu araştırmanın amacı; bireysel yatırımcıların yatırım tercihlerini tespit etmek ve duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu amaçla çalışmada Ankara'da yaşayan 749 bireysel yatırımcıya anket uygulanmıştır. Çalışmada ANOVA, T-testi, korelasyon yöntemlerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda yatırımcıların aylık gelirleri ve eğitim durumuna göre duygusal zekâları farklılaştığı belirlenmiştir. Ayrıca yatırımcıların yatırım tercihleri üzerinde duygusal zekâ seviyelerinin etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal Zekâ, Yatırım Tercihleri, Türkiye

Investigation of the Relationship Between Emotional Intelligence and Investor Preferences: The Case of Turkey

Abstract: The aim of this study is to determine the investment preferences of individual investors and the relationship between the investment preferences and emotional intelligence. In the research, a survey was applied to the 749 individual investors in the cities of Ankara. In this study, ANOVA, Chi-square, T-test and correlation methods were used. At the end of the analysis, emotional intelligence, according to monthly income and educational status was determined that differentiation of investors. In addition, emotional intelligence on the investment preferences of investors has been found to be effective.

Key Words: Emotional Intelligence, Investment Preferences, Turkey

¹ Bu araştırma 22-23 Eylül 2016 tarihleri arasında Gelecek İçin Bilimsel İşbirliği 2016 Uluslararası Konferansı'nda sunulmuştur.

Giriş

Duygusal zekâ, kişinin kendisinin ya da başkalarının duygularını iyi bir biçimde tanımlaması, kontrol etmesi, yönetmesi ve anlaması olarak tanımlanabilir (Angela vd., 2012: 239; Rehman, 2011: 410; Reddy, Haritha ve Neeraja, 2012: 27). Başka bir ifade ile duygusal zekâ, iletişim sırasında başkalarının duygularını yönetebilme ve duyguları kontrol edebilme yeteneğidir (Hassan ve Mohsen, 2012: 3; Afkhami vd., 2011: 470). Duygusal zekâ, mantıklı ve doğru karar verme, iyi yargılar ve başkalarıyla iletişim kurma becerisinin bileşimidir (Abdul, 2011: 45). Duygusal zekâ, kendimizin ve başkalarının duygularını tanımayı, yönetmeyi ve kontrol etmeyi öğrenmemizin yanında duygulara ait bilgileri ve duyguların enerjisini günlük hayatımıza ve işimize etkin ve verimli bir şekilde aktararak onlara uygun reaksiyonlar vermemize olanak sağlar (Cooper ve Sawaf, (2000: 1). Duygusal zekâ; ayrıca kendini tanıyıp harekete geçirebilme, olumsuzluklara karşın mücadele etme, ruh halini düzenleyebilme ve empati kurma yeteneği kazandırır (Goleman 2000, 50).

Duygusal zekâ, bireylerin hayatları boyunca verecekleri kararlar için büyük öneme sahiptir. Sermayelerini korumak, sermayelerinde değer artışı sağlamak ve gelir elde etmek, başka bir ifade ile tasarruflarını yatırıma dönüştürmek isteyen bireysel yatırımcılarında bu yönde verecekleri kararlarda duygularından önemli ölçüde etkilenmektedirler. Finansal globalleşme süreci sonrasında tüm dünyada yaşanan finansal krizler, finansal piyasaların geleceğine olan güven bakımından, yatırımcılar üzerinde olumsuz etkiler bırakmıştır. Daha sonraki yıllarda meydana gelen benzer olumsuzluklar neticesinde yatırımcılar yatırımcı kararlarını etkileyen faktörleri ele alan alternatif yaklaşımlara ilgi göstermeye başlamışlardır. Yatırım değerlemede kullanılan geleneksel yaklaşımların yatırımlara bakışının aksine, yatırımcıların rasyonel olmadıkları ve piyasa hareketlerinin her zaman rasyonel nedenlere dayanmayacağını savunan davranışsal finans yaklaşımı önem kazanmaya başlamıştır. Psikologların ekonomiye olan ilgilerinin artması da davranışsal finansın gelişmesine katkı sağlamıştır (Kaya, 2015: 125).

Yatırımcının, yatırım bilgisinin yanında kendisini yönetmesini de öğrenmesi gerekmektedir. Yatırım kararları alırken, duygusal faktörler ve bilişsel faktörler ile yatırımcıların kullandıkları kısa yollar (heuristic) çok büyük önem taşımaktadır. Yatırımcıların rasyonel karar almasını engelleyen psikolojik birçok neden ve buna paralel olarak yatırımcı eğilimleri ortaya çıkmaktadır (Küden 2014: 55). Bu eğilimler; kendini kandırma eğilimi, duygusal eğilimler, bilişsel eğilimler, sosyal eğilimlerdir.

Duygusal zekâ duyguları kesin bir biçimde algılamayı, değerlendirmeyi, ifade etmeyi, hisleri anlamayı kolaylaştırıcı duyguları bulma yeteneğini, bu duygular ile sahip olunan bilgilerin etkin kullanma becerisini, duyguları

entelektüel gelişim ve iyi ruh hali için düzenleme yeteneğini içermektedir (Soylu, 2015: 16). Duygusal zekâ ile sınırlı sayıdaki finans çalışmaları incelendiğinde; duygusal zekânın yatırım kararlarında etkili olduğu görülmektedir (Salovey ve Mayer, 1990; Humphrey vd., 2007; Ezadinea, Saeed ve Soolmaz 2011; Swanson ve Braidfoot, 2013). Ameriks, Wranik ve Salovey (2009) duygusal zekânın yatırımcıların tercihleri üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Yaptıkları analizler sonucunda duygusal zekâ seviyesi yüksek olan yatırımcıların olumlu sonuçlanan yatırım davranışları gösterdiklerini ve daha dengeli bir yatırım yaklaşımı gösterme eğiliminde olduğunu tespit etmişlerdir.

Bu çalışma, bireysel yatırımcıların yatırım tercihlerini tespit etmek ve duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişkinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışmada Ankara'da yaşayan 749 bireysel yatırımcıya anket uygulanmıştır. Duygusal zekâ ile yatırımcı tercihleri, davranışları konusunda ulusal ve uluslararası literatürde araştırma sayısı son derece azdır. Bu yönüyle bu çalışmanın literatüre önemli derece katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmanın amacı; bireysel yatırımcıların yatırım tercihlerini tespit etmek ve duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Çalışmada Ankara'da yaşayan 749 bireysel yatırımcıya anket uygulanmıştır. Bireysel yatırımcıların yatırım tercihlerini belirlemek ve duygusal zekâ ile ilişkisi tespit etmek amacıyla çalışmada anket yöntemi uygulanmış ve 39 soru sorulmuştur. Ankette sorular iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim, aylık gelir gibi demografik sorulardan ve ikinci bölüm ise 33 soruluk duygusal zekâ ölçeğinden oluşmaktadır. Çalışmada Schutte vd. (1998) tarafından geliştirilen ve Özyer (2004)'in Türkçe'ye uyarlanan duygusal zekâ ölçeği kullanılmıştır. Duygusal zekâ modelleri; yetenek modeli, kişilik modeli ve karma model olmak üç boyuttadır. Bu ölçek geçerliliği ve güvenilirliği kanıtlanmış ve her üç boyutuna ilişkin maddelerini 33 madde ve tek boyuta indirgemektedir. Duygusal zekâyı ölçmeye yönelik ifadelerden 5, 28 ve 33 numaralı sorular ters skorlu sorulardır. Araştırmada basit tesadüfi örneklem yönteminden yararlanılmıştır. Anket yoluyla elde edilen tüm veriler SPSS 20.0 programı ile değerlendirilmiştir. Çalışmada tanımlayıcı istatistiklere yer verilmiş ve ANOVA, T-testi, korelasyon yöntemlerinden yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan duygusal zekâ ölçeğinin Cronbach's Alpha değeri %93,5 olarak belirlenmiş ve ölçeğin güvenilirliği oldukça yüksektir.

2. Araştırmanın Bulguları

Bu çalışmada duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Toplamda 749 bireysel yatırımcıya ulaşılmıştır. Tablo 1'de bireysel yatırımcıların demografik değişkenlere ilişkin frekans ve yüzdeler verilmiştir.

Tablo 1: Yatırımcılara İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Cinsiyet	Kişi	Yüzde %
Bayan	288	38,5
Bay	461	61,5
Yaş	Kişi	%
20-29 arası	309	41,3
30-39 arası	239	31,9
40-49 arası	125	16,7
50-59 arası	60	8,0
+60 arası	16	2,1
Eğitim Durumu	Kişi	%
İlköğretim	159	21,2
Lise	303	40,5
Ön lisans	145	19,4
Lisans	129	17,2
Yüksek Lisans /Doktora	13	1,7
Medeni Hal	Kişi	%
Bekâr	264	35,2
Evli	451	60,2
Diğer	34	4,5
Aylık Gelir	Kişi	%
750 ve altı	69	9,2
751- 1250	235	31,4
1251-1750	201	26,8
1751-2250	114	15,2
2251-3000	80	10,7
3000 üzeri	50	6,7
TOPLAM	749	100,00

Ankete katılanların 288'i bayan 461'i baydır. Başka bir ifade ile %38,5'i kadın, %61,5'i erkektir. Araştırmaya katılan 309 kişi 20-29 yaş aralığında, 239 kişi 30-39 yaş aralığında, 125 kişi 40-49 yaş aralığında, 60 kişi 50-59 yaş aralığında, 16 kişi ise 60 yaş ve üzerindedir. Oransal olarak %41,3'ü 20-29 yaş aralığında, %31,9'u 30-39 yaş aralığında, %16,7'si 40-49 yaş aralığında, %8'i 50-59 yaş aralığında ve 60 yaş üzeri %2,1'i bulunmaktadır.

Katılımcılardan 159'su ilkokul, 303'ü lise, 145'i ön lisans, 129'u lisans ve 13'ü yüksek lisans ve üzeri eğitim seviyesine sahiptir. Başka bir ifade ile ilkokul mezunları katılımcılar içerisinde oranı %21,2; lise mezunlarının oranı %40,5; ön

lisans mezunlarının oranı %19,4; lisans mezunlarının oranı %17,2 ve yüksek lisans ve üzeri olanların oranı %1,7'dir.

Ankete katılan 264 kişi bekâr, 451 evlidir. Başka bir ifade ile katılımcıların %35,2'i bekâr, %60,2'si evlidir. Bununla birlikte araştırmaya katılanların önemli bir kısmının geliri 751 TL ile 2250 TL arasındadır.

Tablo 2: Yatırım Tercihlerine İlişkin Tanımlayıcı İstatistikler

Yatırım Araçları	Kişi	Yüzde %
Döviz	112	15,0
Altın	444	59,3
Banka Mevduatı	106	14,2
Menkul Kıymetler	41	5,5
Birden Fazla Tercih Edenler	46	6,1
TOPLAM	749	100,00

Tablo 2'de bireysel yatırımcıların yatırım tercihleri gösterilmiştir. Katılımcıların %15'i döviz, %59,3'ü altını, %14,2'si banka mevduatını, %5,5'i hisse senedi, hazine bonosu, tahvil gibi menkul kıymetleri, %6,1'i ise birden fazla yatırım aracını tercih etmişlerdir. Yatırımcıların büyük bir kısmı yatırım aracı olarak altını seçmişlerdir.

Tablo 3: Cinsiyete Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

	Cinsiyet	Gözlem Sayısı	Ortalama	Std. Hata
Duygusal Zeta	Bayan	288	3,8973	,57542
	Bay	461	3,8879	,65511
T-test Sig.	0,452			

H_0 : Duygusal zekâ ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 3'te yatırımcıların cinsiyetlerine göre duygusal zekâ ortalamaları gösterilmiştir. Bayanların duygusal zekâ ortalaması 3,89 bayanların ise 3,88'dir. İstatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı için (sig: 0,452) H_0 hipotezi kabul edilmekte ve duygusal zekâ cinsiyete göre farklılaşmamaktadır.

Tablo 4: Yaşa Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

Yaş	Gözlem Sayısı	Duygusal Zekâ Ortalama	Std. Hata
20-29 arası	309	3,9000	,03782
30-39 arası	239	3,8960	,03756
40-49 arası	125	3,8558	,05772

50-59 arası	60	3,8313	,07698
+60 arası	16	4,1667	,08882
Yaş	749	3,8915	,02285
TOPLAM	309	3,9000	,03782
ANOVA Sig.	0,389		

H_0 : Duygusal zekâ ile yaş arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile yaş arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 4'te katılımcıların yaşlarına göre duygusal zekâ ortalamaları hesaplanmıştır. 60 yaş üzeri katılımcılar hariç, diğer yaş gruplarının duygusal zekâ ortalamaları birbirine yakındır. İstatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı için H_0 hipotezi kabul edilmekte ve duygusal zekâ yaşa göre farklılık göstermemektedir.

Tablo 5: Eğitim Durumuna Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

Eğitim	Gözlem Sayısı	Duygusal Zekâ Ortalama	Std. Hata
İlköğretim	159	3,6373	,05708
Lise	303	3,9443	,03462
Ön lisans	145	3,9287	,04494
Lisans	129	4,0348	,04606
Yüksek Lisans /Doktora	13	3,9347	,25007
TOPLAM	749	3,8915	,02285
ANOVA Sig.	0,000		

H_0 : Duygusal zekâ ile eğitim durumu arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile eğitim durumu arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 5'te araştırmaya katılan yatırımcıların eğitim durumuna göre duygusal zekâ ortalamaları bulunmuştur. En düşük duygusal zekâ ortalaması ilköğretim mezunları; en yüksek duygusal zekâ ortalaması ise lisans mezunlarıdır. Eğitim seviyesine göre duygusal zekâ farklılık göstermesinden ve istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmasından dolayı H_1 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 6: Medeni Durumuna Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

Medeni Hal	Gözlem Sayısı	Duygusal Zekâ Ortalama	Std. Hata
Bekâr	264	3,8865	,04091
Evli	451	3,8996	,02829
Diğer	34	3,8235	,11053
TOPLAM	749	3,8915	,02285
ANOVA Sig.	0,758		

H_0 : Duygusal zekâ ile medeni durum arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile medeni durum arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 6'da katılımcıların medeni durumuna göre duygusal zekâ ortalamaları hesaplanmıştır. Evli ve bekâr katılımcıların duygusal zekâ ortalamaları birbirine oldukça yakındır. Medeni duruma göre duygusal zekâ farklılık göstermemesinden dolayı H_0 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 7: Aylık Gelire Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

Aylık Gelir	Gözlem Sayısı	Duygusal Zekâ Ortalama	Std. Hata
750 ve altı	69	3,5362	,77485
751- 1250	235	3,8001	,64157
1251-1750	201	3,9637	,62741
1751-2250	114	3,8828	,50743
2251-3000	80	4,1182	,39685
3000 üzeri	50	4,1788	,55493
TOPLAM	749	3,8915	,62529
ANOVA Sig.	0,000		

H_0 : Duygusal zekâ ile aylık gelir arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile aylık gelir arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 7'de katılımcıların aylık gelirlerine göre duygusal zekâ ortalamaları gösterilmiştir. Aylık gelir arttıkça duygusal zekâ ortalamaları da artmaktadır. Yatırımcıların aylık kazançlarına göre duygusal zekâları farklılık göstermesinden dolayı H_1 hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 8: Tercih Edilen Yatırım Araçlarına Göre Duygusal Zekâ Karşılaştırılması

Yatırım Araçları	Gözlem Sayısı	Duygusal Zekâ Ortalama	Std. Hata
Döviz	112	3,7771	,05679
Altın	444	3,9061	,03068
Banka Mevduatı	106	3,8585	,06441
Menkul Kıymet	41	3,9010	,08104
Birden Fazla Tercih Edenler	46	4,0975	,05672
TOPLAM	749	3,8915	,02285
ANOVA Sig.	0,044		

H_0 : Duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H_1 : Duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Tablo 8'de katılımcıların yatırım tercihlerine göre duygusal zekâ ortalamaları hesaplanmıştır. Döviz tercih edenlerin duygusal zekâ ortalaması 3,77; banka mevduatını tercih edenlerin 3,85; altını ve menkul kıymetleri tercih edenlerin 3,90; birden fazla yatırım aracını tercih edenlerin ise 4,09 olarak tespit edilmiştir. Portföy oluşturarak getiri ve risk arasında denge kurmaya çalışan yatırımcılar en yüksek duygusal zekâyâ sahiptir. Sonuç olarak duygusal zekâyâ göre yatırım tercihleri değişmekte ve H₁ hipotezi kabul edilmektedir.

Tablo 9: Korelasyon Analizi

	Duy. Zekâ [A1]	Cins. [A2]	Yaş [A3]	Eğt. [A4]	Med. Hal [A5]	Gelir [A6]	Yat. Araç. [A7]
[A1]	1						
[A2]	-,007	1					
[A3]	-,002	,152**	1				
[A4]	,171**	-,050*	-,246**	1			
[A5]	-,004	,078*	,506**	-,182**	1		
[A6]	,233**	,168**	,207**	,413**	,122**	1	
[A7]	,083*	,073*	,067	,206**	,075*	,239**	1

Tablo 9'da duygusal zekâ ile yatırım tercihleri ve demografik değişkenlere ait korelasyon tablosu yer almaktadır. Sonuçlar incelendiğinde duygusal zekâ ile eğitim durumu arasında pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır. Başka bir ifade ile yatırımcıların eğitim seviyesi yükseldikçe duygusal zekâları da artmaktadır.

Diğer değişken katılımcıların aylık gelirleri ile duygusal zekâ skorları arasında pozitif ve oldukça anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Bireylerin aylık gelirleri artmasıyla birlikte duygusal zekâ da %23,3 oranında artmaktadır. Çalışmada kullanılan diğer değişkenler cinsiyet, yaş, medeni durum ile duygusal zekâ arasında anlamlı bir ilişki yoktur. Sonuç olarak ANOVA ve T-testi yöntemlerinde tespit edilen sonuçlar ile korelasyon yönteminden elde edilen bulguların paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır.

Yatırımcıların yatırım tercihleri ile duygusal zekâları arasında pozitif bir ilişki söz konusudur. Başka bir ifade ile duygusal zekâ ile yatırım kararları ve tercihleri arasında bir etkileşim olduğu söylenebilir. Ayrıca cinsiyet, yaş, eğitim durumu, aylık gelirin yatırım araçları tercihi üzerinde etkili olduğu, değişkenler arasında güçlü korelasyonların olduğu görülmektedir.

3. Sonuç

Bu çalışmada bireysel yatırımcıların yatırım tercihleri belirlenmiş ve duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişki ortaya konmuştur. Çalışma

Ankara'da yaşayan 749 bireysel yatırımcı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ANOVA, T-testi, ve korelasyon yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın sonuçları incelendiğinde duygusal zekâ ile yatırımcıların yaşı, cinsiyeti ve medeni durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı belirlenmiştir. Buna karşın bireylerin aylık gelirleri ve eğitim durumuna göre duygusal zekâları farklılaştığı tespit edilmiştir. Başka bir ifade ile yatırımcıların eğitim seviyesi ve gelirleri yükseldikçe duygusal zekâları da artmaktadır.

Yatırımcı tercihlerine göre; dövizli tercih edenlerin duygusal zekâ ortalaması en düşük; buna karşın birden fazla yatırım aracını tercih edenlerin ise en yüksek olarak tespit edilmiştir. Dövizden sonra sıralama ise banka mevduatı, altın ve menkul kıymetler yatırım araçları gelmektedir. Korelasyon analizinde ise yatırım tercihleri ile duygusal zekâ arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Sonuç olarak duygusal zekâyâ göre yatırım tercihleri değişmektedir.

Duygusal zekâ ile yatırım tercihleri arasındaki ilişki tespit eden bu çalışmanın bir takım kısıtları bulunmaktadır. Öncelikle elde edilen sonuçlar çalışmanın örneklemini ile sınırlıdır. Ayrıca her ankette karşılaşılabilecek zaman, hesaplama vs. hatalar bu çalışmada da söz konusu olabilir. Gelecek çalışmalarda duygusal zekânın boyutları da değerlendirilerek farklı örneklem üzerinde benzer araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

ABDUL, L. (2011), Emotional intelligence and managerial competence. Insights To A Changing World, Vol 4, 43-45.

AFKHAMI, E., Mokhtari, P., Tojjari F., Bashiri, M. and Salehian, M.H. (2011), Relationship between emotional intelligence and coaching efficacy in coaches. Scholars Research Library, Annals of Biological Research, 2 (4), 469-475.

AMERIKS, J., Wranik T. and Salovey P. (2009), Emotional Intelligence and investor behavior. research foundation of CFA institute monograph,

[http://www.cof.cg/dbdata/attachments/\[4add84845d86a\]Emotional_Intelligence_and_Investor_Behaviour.pdf](http://www.cof.cg/dbdata/attachments/[4add84845d86a]Emotional_Intelligence_and_Investor_Behaviour.pdf), 01.03.2016.

ANGELA, F., Gerald M., Kevin, S., Joel W., Moshe, Z., Lisa, K. and Richard, R. (2012), Using emotional cues in a discrimination learning task: Effects of trait emotional intelligence and affective state. Journal of Research in Personality, 46, 239-247.

COOPER, R.K. and Sawaf, A. (2000), Liderlikte Duygusal Zeka. Sistem Yayıncılık, 2. Baskı, İstanbul.

EZADINEA, N., Saeed F. and Soolmaz S. (2011), The Effect of emotional intelligence on portfolio performance of stakeholders: empirical evidence from Iran. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business*, 3(5), 679-685.

HASSAN, J. and Mohsen, J. (2012), Management: a study of organizational culture and the relationship between emotional intelligence and communication effectiveness (Case study in organizations of Iran) , *Journal of Management Research*, 4(1), 1-3.

HUMPHREY, N., Curran A., Morris E., Farrel P., Woods K. (2007), Emotional intelligence and education: A critical review. *Educational Psychology*, 27(2), 235-254.

GOLEMAN, D. (2000), Duygusal zeka: neden IQ'dan daha önemlidir, Çeviren: Banu Seçkin Yüksel, Varlık Yayınları, 17. Baskı, İstanbul.

KAYA, A. (2015), Duygusal zekâ ve yatırımcı tercihleri. 19. Finans sempozyumu, 21-24 Ekim Hitit Üniversitesi, Çorum, 123-146.

KUDEN, M. (2014), Davranışsal finans açısından bireysel yatırım tercihlerinin değerlendirilmesi. Gediz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

OZYER, K. (2004), Duygusal zekâ ile örgütsel bağlılık ve bağlılığın alt formları arasındaki ilişkilerin saptanmasına yönelik ampirik bir çalışma, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

REDDY, V. B. M., Haritha, K. and Neeraja, K. (2012), A Study on emotional intelligence with reference to bharat heavy electricals limited, ranipet. *Advances In Management*, Sreenivasa Institute of Technology and Management Studies, 5(6), 1-27.

REHMAN, R.R. (2011), Role of emotional intelligence on the relationship among leadership styles, decision making styles and organizational performance: A review. *Institute of Interdisciplinary Business Research*, 3(1), 409-410.

SALOVEY, P. and Mayer J. D. (1990), Emotional intelligence. Baywood Publishing Co., Inc.

SCHUTTE, N. S., Malouff J. M., Hall L. E., Haggerty D. J., Cooper J. T., Golden C. J., Dornheim L., (1998), Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 2 (5), 167- 177.

SOYLU, P. (2015), Psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin duygusal zekâ düzeyleri ve stresle baş etme tarzları arasındaki ilişki. Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

SWANSON, A. C. and Braidfoot R. (2013), An Assessment of emotional intelligence understanding in the field of financial planning, *Global Conference On Business And Finance Proceedings*, 8 (2), 41-50.

